

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr. Wilno, dn. 2 stycznia 1933 r.

3304
11 93.
1833, 93-158

Treść numeru:
LOTWA.

Kronika: 1. Odroczenie płatności długu łotewskiego przez Anglię. 2. Zmniejszenie się zapasu walut zagranicznych. 3. Sprawa kontyngentów. 4. Opublikowanie budżetu dodatkowego. 5. Wzrost cen na len łotewski. 6. Politycy łotewscy o gospodarczej sytuacji Łotwy. 7. Sprawa rokowań gospodarczych z Moskwą. 8. Obstalunki sowieckie w Łotwie. 9. Zmiany w dyplomacji. 10. Import łotewski w ciągu 10 mies. 1932 r. 11. Dochody państwa w ciągu 7 mies. 1932 r.

ESTONJA.

Kronika: 1. Redukcja płac urzędniczych. 2. Dywidenda Banku Estońskiego. 3. Sprawa podwyżki cen. 4. Dymisja wiceministra Spraw Zagr. 5. Dementi w sprawie zmian w dyplomacji estońskiej. 6. Postulaty agrarjuszów estońskich. 7. Sprawa udziału socjalistów w rządzie. 8. Eksport jaj. 9. Zakaz zajmowania posesji prywatnych przez urzędników państwowych. 10. Zebranie Izby Rolniczej.

--§--

LOTWA. 1. Odroczenie płatności długu łotewskiego przez Anglię. „Siegodnia” /362.XII.32/: Łotewskie M.S.Z. otrzymało z Londynu wiadomość, że rząd angielski zdecydował odroczyć grudniową ratę długów wojennych Łotwy. Rata ta płatna była 31 grudnia i wynosiła 37,500 funtów szt.

2. Zmniejszenie się zapasu walut zagranicznych. „Siegodnia” /362.XII.32/: W ciągu tygodnia od 19 do 26 grudnia zapas walut zagranicznych w Banku Łotewskim zmniejszył się o 338 tys. łątów i wynosi obecnie 10.437.474 łątów.

3. Sprawa kontyngentów. „Siegodnia” /362.XII.32/: 2 stycznia upływa termin ważności kontyngentów importowych. Lista kontyngentów zostanie ponownie zatwierdzona przez rząd łotewski, bez żadnych zmian szczególnych. Możliwe, że z systemu kontyngentów będzie wyłączona perfumerja i kosmetyka, na które nakłada się obecnie podwyższoną akcyzę.

4. Opublikowanie budżetu dodatkowego. „Siegodnia” /362.XII.32/: Prezydent państwa opublikował 31 grudnia zatwierdzony przez sejm budżet dodatkowy na 1932-33 r. zbilansowany w wys. 15.061.610 łątów.

5. Wzrost cen na len łotewski. „Siegodnia” /362.XII.32/: Zarząd monopolu lnianego sprzedał Anglii 200 ton ln, przyczem uzyskał o 5 szylingów drożej za tonnę, niż w r. 1931.

6. Politycy łotewscy o gospodarczej sytuacji Łotwy. „Siegodnia” /1.I.33/: Premier Skujeneeks: Łotwie udało się w dużym stopniu ustabilizować swe życie gospodarcze, a przede wszystkim utrzymać poziom waluty narodowej. Przed rokiem trudności wydawały się znacznie bardziej skomplikowane, niż były w rzeczywistości. O ile wszystkie kierownicze instytucje państwowe będą w dalszym ciągu celowo pracowały, to Łotwa pokona trudności w 1933 r. niegorzej, niż w 1932 r.

Minister Spr. Zagr. Zarinsz: Mimo trudności gospodarczych Łotwa stara się uczciwie wywiązać z zobowiązań międzynarodowych, zdając sobie sprawę z doniosłości ze współpracy z zagranicą. Łotwa spłacała swą ratę grudniową Stanom Zjednoczonym, oświadczyła jednak, iż nadal takich spłat nie będzie mogła dokonywać ze względu na zmienioną sytuację gospodarczą. Łotwa chce współpracować z innymi narodami europejskimi. Łotwa się spodziewa, że nadchodzący rok przyniesie pomyślną odprężenie gospodarcze.

Blodnieks, wicemarszałek sejmu: Podstawą Łotwy jest włościanstwo. Winno się przeto robić wszystko, by włościanstwo w obec-

nej ciężkiej chwili nie zmarniało, a przetrwało kryzys bez wielkich trudności. Ustawy, uchwalone przez sejm winne temu sprzyjać.

7. S p r a w a r o k o w a ń g o s p o d a r c z y c h z M o s k w ą . "Latvijas Sargs" /z 27.XII.32/: Mimo wielkiej ustepliwości ze strony Łotwy i wielkiej wstrzemięźliwości prasy łotewskiej w stosunku do Rosji, delegacja łotewska powróciła niedawno z Moskwy z niczem. Po pewnym czasie wysłano do Moskwy delegację z dwóch członków, która wznowiła zerwane rokowania i tym razem również bez rezultatów. Czas byżby zająć w rokowaniach z Moskwą stanowisko bardziej zdecydowane. Łotwa musi wyraźnie powiedzieć, że nie zależy jej na traktacie za wszelką cenę. W przeciwnym razie Łotwa skompromituje się zarówno w oczach własnych, jak i w oczach Europy.

"Latvis" /z 29.XII.32/: Jest rzeczą więcej niż wyraźną, że Rosja nie pragnie z Łotwą traktatu handlowego i nie wdaje się w żadne poważne rokowania. Powinien to zrozumieć wreszcie rząd łotewski i wyciągnąć odpowiednie wnioski.

8. O b s t a l u n k i s o w i e c k i e w Ł o t w i e . "Pehdeja Brihdi" /292.XII.32/: Sowieckie przedstawicielstwo handlowe w Rydze zawarło umowę ze spółdzielnią "Konsums" w sprawie dostarczenia wędzonych kiełbas. Transakcję tę kredytuje Bank Łotewski, który udzielił już 34 tys.łt. kredytu. Poza tem Sowiety prowadzą rokowania w sprawie zakupu krów i masła na Łotwie. Przedstawiciel "Torgsinu", który przybył ostatnio do Rygi rozpoczął rokowania w sprawie zakupu większej partji butów na Łotwie. Wreszcie Sowiety zakupiły większą ilość kur.

9. Z m i a n y w d y p l o m a c j i . "Latvis" /z 29.XII.32/: Z dniem 1 stycznia opuszcza Łotwę attaché poselstwa fińskiego Kabinin w związku z likwidacją tego etatu. Ostatnio opuścił Łotwę francuski attaché morski Lahalle. Łotewskim konsulem honorowym w Łodzi mianowany został obywatel polski Wejsfelt zamiast zmarłego konsula Berzinsza.

10. I m p o r t ł o t e w s k i w c i ą g u 1 0 m i e s . 1 9 3 2 r . "Latvijas Kareivis" /293.XII.32/: W ciągu pierwszych 10 miesięcy 1932 r. importowała Łotwa towarów za 32,1 milj.łatów /w tym samym czasie 1931 r. za 86,4 milj.łat./. Import zmniejszył się więc o 54,3 milj.łt.

11. D o c h o d y p a ń s t w a w c i ą g u 7 m i e s . 1 9 3 2 . "Latvijas Kareivis" /293.XII.32/: Według danych Państwowego Urzędu Statystycznego główne pozycje dochodowe w budżecie państwowym stanowią podatki, monopole i cła. Podatki i monopole przyniosły w ciągu 7-miu mies. 1931-32 r. 60 milj.łatów; w tym samym czasie 1932-33 r. 55,6 milj.łt. Cła przyniosły w ciągu 7 mies. 1931-32 r. 23,5 milj.łt., 1932-33 r. - 15,3 milj.łt. Zysk z monopolu spirytusowego zmniejszył się w 1932 r. o 2,4 milj.łt. Inne podatki zwykle zmiany nie wykazują. Dochody i wydatki budżetowe zachowują równowagę.

E S T O N J A . 1. R e d u k c j a p ł a c u r z ę d n i c z y c h . "Siegodnia" /1.I.1933/: Rząd estoński zdecydował zredukować płace urzędnicze. Płace od 40 do 60 koron miesięcznie będą zredukowane o 4%, od 60 do 70 o 6% a ponad 70 koron o 8%. Redukcja płac przeprowadzona została obecnie drogą dekretu, obowiązującego od dn. 1 stycznia i 1 kwietnia, czyli do końca roku budżetowego, poczem wydana zostanie odpowiednia ustawa.

Jednocześnie rząd zatwierdził dekret o podatku kryzysowym od osób, otrzymujących określone płace, jak również od osób wolnego zawodu. Stawki podatku kryzysowego określono na 2 - 7% dochodu, przyczem płacić go będą osoby, zarabiające ponad 50 koron miesięcznie. Kawalerowie będą płacili po 10% więcej, niż żonaci.

2. D y w i d e n d a B a n k u E s t o ń s k i e g o . "Siegodnia" /1.I.33/: Bank Estoński wypłaci w r.b. dywidendę w przewidzianej wys. 8%. W r.ub. Bank Estoński nie mógł wypłacić dywidenty ze względu na

wielkie straty, poniesione na spadku funta. Zapasy walut Banku Estońskiego od dn.1 października znacznie wzrosły, sięgając w obecnej chwili 20 milj.kor.

3. S p r a w a p o d w y ż k i c e n."Siegodnia" /1.I.1933 r./: W początkach stycznia rząd estoński wyda dekret, na mocy którego ceny na towary nie będą mogły być podwyższane bez zezwolenia komisarza cen. Komisarz cen p.Juchkan zamierza podjąć w najbliższym czasie pertraktacje z przemysłowcami i kupcami w sprawie zniżki cen na niektóre towary, w tej liczbie na cukier, sól i naftę. Gdyby pertraktacje te nie dały pomyślnych rezultatów, możliwą jest rzeczą, iż zniżka cen będzie przeprowadzona drogą dekretową.

4. D y m i s j a w i c e m i n i s t r a S p r a w Z a g r ."Siegodnia" /1.I.33/: Spodziewana jest dymisja estońskiego wiceministra Spraw Zagr. Hellata, który wyraził chęć zajęcia jednego z wakujących stanowisk w sądownictwie. Jako następcę Hellata wymienia się b.posła estońskiego w Polsce Tofera, dyr.Departmentu Politycznego M.S.Z.Laretei'a i kierownika wydz.przemysłowego M.S.Z. Wirgo.

5. D e m e n t i w s p r a w i e z m i a n w d y p l o m a c j i e s t o Ń s k i e j ."Siegodnia" /1.I.1933/: Prasa estońska podaje za prasą fińską wiadomość o tem, jakoby obecny poseł estoński w Helsingforsie p.Rebane naznaczony będzie posłem w Moskwie, zaś obecny poseł w Moskwie p.Seljamaa przeniesiony zostanie na stanowisko posła w Helsingforsie. Ostatnio donoszą, iż zmiany te nie następują.

6. P o s t u l a t y a g r a r j u s z ó w e s t o Ń s k i c h ."Siegodnia"/362.XII.32/: Estońska Izba Rolnicza na swem ostatniem zebraniu uchwaliła żądać ustalenia stałej ceny na masło w wys.półtora korony za kilo.

7. S p r a w a u d z i a ł u s o c j a l i s t ó w w r z ą d z i e ."Siegodnia" /362.XII.32/: Odbywający się obecnie w Tallinie kongres socjalistów estońskich jednomyślnie przyznał na wniosek centralnego komitetu partji, że udział socjalistów w rządzie zasługuje na aprobatę.

8. E k s p o r t j a j ."Vaba Maa" /303.XII.32/: Rząd postanowił udzielić zezwolenia na eksport jaj na przeciąg czasu od 1 stycznia do 31 grudnia 1933 r. następującym przedsiębiorstwom: "Pällumajanduslik eksport", "Gahlubäck", S.A."Eiupaul" i spółdzielni "Muna".

9. Z a k a z z a j m o w a n i a p o s a d p r y w a t n y c h p r z e z u r z ę d n i k ó w p a Ń s t w o w y c h ."Vaba Maa" /302.XII.32/: Komitet do spraw bezrobocia przy M-stwie Komunikacji postanowił ograniczyć ilość urzędników państwowych, którzy są zatrudnieni prywatnie. Rząd powziął zamiar przeprowadzenia tego zakazu we wszystkich ministerstwach.

10. Z e b r a n i e I z b y R o l n i c z e j ."Rev.Ztg."/299.XII/: 20 grudnia odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie Izby Rolniczej.

Obrady otworzył gen.Soots, który zaznaczył na wstępie, że zebranie to zwołane zostało z inicjatywy delegatów dorpackich. Następnie I. Hünerson wygłosił referat o położeniu rolnictwa. Dyr. Banku Rolnego Johanson wygłosił referat o kredytach rolnych. Poza tem wydano rezolucje o cenie masła - conajmniej 1,50 kor. za 1 kg.

